

REMISSVAR

Datum
2016-01-07

Diariennr
2015-6177

Ert datum
2015-11-02

Er referens
U2015/4354/F

Avdelningen för utveckling av samhällsskydd
Emmelie Andersson
Emmelie.andersson@msb.se
010-240 40 75

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2015:75 En rymdstrategi för nytta och tillväxt

Sammanfattning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) är i huvudsak positiv till förslagen i betänkandet. Idag saknas det en ansvarig myndighet inom flera av de områden som kopplar till rymdverksamhet och det är därför bra om Rymdstyrelsen får i uppdrag att samordna frågorna. Dock har utredningen inte tillräckligt belyst informations- och cybersäkerhetsperspektivet.

En rymdlägesbild bidrar till både den civila och den militära beredskapen. MSB kan stödja uppbyggnaden av en sådan funktion som en resurs inom samhällets krisberedskap.

MSB är positiv till att Rymdstyrelsen får huvudansvaret för nationell samordning av jordobservation samt en tydligare roll för Sveriges deltagande i EU:s satellitnavigeringsprogram. MSB är också positiv till en överföring av sekretariatsfunktionen för samverkansgruppen för Copernicus från SMHI till Rymdstyrelsen.

I kryptografiska frågor kring tjänster med krypterad signal (Public Regulated Service) bör Rymdstyrelsen samråda med Sveriges nationella expertmyndigheter (främst FRA och Försvarsmakten). Rymdstyrelsen bör även samråda med MSB avseende informationssäkerhetsfrågor som rör nya tjänster baserade på rymdsystem.

Kommentarerna nedan ansluter till avsnitt i betänkandet med samma rubrik.

5.3.2. Nyttan i samhället bör ställas i centrum

Rymdbaserade tjänster används i allt större utsträckning inom samhällsviktiga verksamheter. Med ett växande beroende kommer också behovet av att förstå, förebygga och hantera störningar eller avbrott i dessa tjänster, oavsett om

källan till störningarna är naturfenomen eller människorelaterade. Beroendekedjor och konsekvenser till följd av avbrott är inte tillräckligt analyserade. Det perspektivet bör omhändertas i större utsträckning och med stöd av MSB. Det krävs ett strukturerat arbete inom informations- och cybersäkerhetsområdet för att säkerställa robusta tjänster och öka kunskapen hos berörda aktörer. I och med det behöver informations- och cybersäkerhetsperspektivet också utvecklas i rymdstrategin.

6.1. Utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska aspekter bör ges större utrymme i svensk rymdverksamhet

MSB instämmer i att utrikes-, säkerhets-, och försvarspolitiska aspekter bör ges större utrymme i svensk rymdverksamhet.

MSB delar utredningens uppfattning om att det behövs en samlad rymdlägesbild för att svara mot behoven i samhället. MSB behöver kunna ta del av information från rymdlägesbilden eftersom den kan vara av betydelse för den civila beredskapen och skyddet av samhällsviktig verksamhet.

MSB bedömer att det behövs en mer ingående analys av vad lägesbilden ska omfatta. MSB vill därför gärna stödja det fortsatta arbetet med utformning och uppbyggnad av funktionen som en resurs inom samhällets krisberedskap.

6.5.1. Transportsektorn har etablerade användare och stor potential för nya tjänster baserade på rymdsystemen

MSB välkomnar att Rymdstyrelsen får en tydligare roll för Sveriges deltagande i EU-arbetet, bland annat genom att etablera ett svenskt användarforum för EU:s satellitnavigeringsprogram.

MSB har ett väl definierat behov av rymdbaserade tjänster. Eftersom Galileo kommer att ha en allt större roll i framtiden bidrar MSB gärna i det föreslagna användarforumet.

Positioneringstjänster har visat sig vara allt viktigare till stöd för polis, ambulansverksamhet och räddningstjänst. Exempelvis har ett flertal händelser de senaste åren visat på att det i praktiken inte alltid är enkelt att snabbt hitta till en skadeplats. Flera av Haverikommissionens rapporter pekar på denna problematik.

Positioneringstjänster som används inom polisen, ambulansverksamheten, räddningstjänsten och annan samhällsviktig verksamhet bör utvecklas och tjänster med krypterad signal (Public Regulated Service (PRS)) är en viktig del i detta. Rymdstyrelsen kan med fördel tilldelas en samordnande roll för skyddsåtgärder omkring PRS. I kryptografiska frågor, gällande till exempel val

av kryptoalgoritmer, nyckellängder och slumpvalsgeneratorer, bör dock Rymdstyrelsen få i uppdrag att samråda med Sveriges nationella expertmyndigheter (främst FRA och Försvarsmakten). Rymdstyrelsen bör även samråda med MSB avseende informationssäkerhetsfrågor som rör nya tjänster, baserade på rymdsystem.

6.5.2. Ökad samverkan inom jordobservation bör leda till flera tjänster och effektivare myndigheter

MSB tillstyrker att Rymdstyrelsen får huvudansvaret för nationell samordning av jordobservation. Det kan bidra till större tydlighet i det nationella arbetet och i kontakterna gentemot EU.

MSB ser det även som naturligt att Rymdstyrelsen får ett informationsansvar avseende satellitdata för Sverige enligt EU:s så kallade Inspire-direktiv (Infrastructure for Spatial Information in Europe), dock inte data från meteorologiska satelliter.

7.4.2. Rymdstyrelsen bör ansvara för att en handlingsplan upprättas som underlag för prioriteringar

MSB stödjer förslaget att myndigheter med användning av rymdsystem får i uppdrag att kartlägga och redovisa hur rymdsystem kan bidra till att effektivisera verksamheter samt öka servicen till medborgarna.

8.2.1 Myndighetssamverkan för Copernicus är beroende av en fungerande sekretariatsfunktion

MSB är positiv till att sekretariatsfunktionen flyttas från SMHI till Rymdstyrelsen. Detta bör göra rollfördelningen tydligare och underlätta samverkan. Att Rymdstyrelsen får finansiering av denna roll är positivt då nuvarande modell bygger på en form av frivillig gemensam finansiering.

I detta ärende har generaldirektör Helena Lindberg beslutat. Emmelie Andersson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Cecilia Nyström deltagit.

Helena Lindberg

Emmelie Andersson

Kopia: Justitiedepartementet/SSK